

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นการดำเนินการวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. การอภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้ รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยวิเคราะห์แนวคิด
ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน
ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 135 คน ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอน
ภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จากการวิเคราะห์แนวคิด
ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบ
ของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสาร ได้แก่

1.1 องค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
ประกอบด้วย

1.1.1 ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ เป็นการสอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการออกเสียงตัวอักษร เสียงสระและเสียงพยัญชนะ การเชื่อมโยงเสียงเป็นคำ และการสะกดคำศัพท์ สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค

1.1.2 ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม เป็นการสอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ต่างๆ

1.1.3 ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นการสอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงโครงสร้างทางภาษากับความหมายในการพูดในสถานการณ์ต่างๆ

1.1.4 ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย เป็นการสอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย โดยแสดงออกทั้งในทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด

1.2 ขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย

1.2.1 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ และให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เห็นรูปแบบของการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างหรือกฎหมายทางไวยากรณ์ การออกคำสั่ง การใช้คำศัพท์ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนหรือนำเข้าสู่เนื้อหาโดย การใช้รูปภาพ การสนทนา การซัก-ถาม แผนที่ หรือการเล่าเรื่องให้ฟัง ในการเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน นำเสนอเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านเรื่องซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาที่มีบริบทหรือสถานการณ์ เนื้อหาที่จะนำมาควรมีคำศัพท์ สำนวน หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนรู้จักบ้างแล้ว ผู้สอนดึงความรู้เดิมหรือการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนโดยตั้งคำถาม 2-3 คำถาม เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนอยู่มากน้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ก็ดำเนินขั้นตอนต่อไป แต่ถ้าผู้เรียน

ยังไม่เข้าใจ ผู้สอนอาจอธิบายเนื้อหาทางภาษา โดยนำเสนอรูปแบบภาษาที่หลากหลาย นำเสนอวิธีการใช้และให้ความหมาย ถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการอธิบาย ผู้สอนต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนที่จะผ่านไปยังขั้นตอนต่อไป

1.2.2 ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice/Controlled Practice) ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก และให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ลักษณะของการฝึกเป็นแบบควบคุมไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเอง การฝึกแบบควบคุมในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก หรือบางครั้งเรียกว่า การฝึกซ้ำๆ โดยการให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา จากเทปหรือผู้สอนประมาณ 1-3 ครั้ง จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูด โดยออกเสียงตามเป็นกลุ่มย่อยหรือทีละคน ซ้ำๆ จนเกิดความคล่องเป็นอัตโนมัติ การฝึกนั้นเริ่มจากการฝึกแบบง่ายๆ ก่อน รูปแบบการฝึกที่ใช้ อาจจะเป็นการฝึกสนทนาสั้นๆ ตามสถานการณ์ต่างๆ ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมสถานการณ์ฝึกไว้หลายรูปแบบให้ผู้เรียนค่อยๆ ถ้ายโอนโครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งที่คล้ายคลึงกัน แล้วจึงให้สถานการณ์ใหม่ ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ ผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมาย

1.2.3 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ Free Practice) เป็นขั้นการฝึกให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรม โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดภาระงาน อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนจะดำเนินการเองทั้งหมด ผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลกิจกรรมในภายหลัง การสอนมักใช้สื่อที่เป็นของจริง (Authentic materials) เช่น บทความ โฆษณาจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพยากรณ์อากาศ เมนูอาหาร ตารางเวลา การสอนในขั้นตอนนี้ช่วยให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ขั้นการสอนนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาประยุกต์ใช้ และผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึกในขั้นการฝึก

ชั้นการสอนนี้ช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน เป็นชั้นการฝึกให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษา จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน วิธีการฝึกมักฝึกในรูปแบบ ของการทำกิจกรรม โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดภาระงาน อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่ม ผู้เรียน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนจะดำเนินการเองทั้งหมด ผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือ ประเมินผลกิจกรรมในภายหลัง การสอนมักใช้สื่อที่เป็นของจริง (Authentic materials) เช่น บทความ โฆษณาจากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพยากรณ์อากาศ เมนูอาหาร ตารางเวลา การสอนในชั้นตอนนี้ช่วยให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียน เข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการ ของตนเองแค่ไหน ชั้นการสอนนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมา ประยุกต์ใช้ และผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึก ในชั้นการฝึก ชั้นการสอนนี้ช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน

1.3 เทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย

1.3.1 เกมทางภาษา เป็นกิจกรรมที่มีกติกาต่างๆ ผู้เรียนได้ใช้ภาษา และเรียนรู้ภาษาไปในตัว ประกอบไปด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ การหาข้อมูลที่ขาด หายไป (Information Gap) ตัวเลือก (Choice) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

1.3.2 เกมเรียกชื่อ เป็นกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5-8 คน นั่งล้อมเป็นวงกลม ผู้เรียนคนแรกของกลุ่มแนะนำตนเองและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับ ตนเอง เช่น สิ่งที่ชอบ คนละ 1 อย่าง ผู้เรียนที่นั่งถัดไปพูดทบทวนสิ่งที่เพื่อนพูด จากนั้น แนะนำตัวและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับตนเอง เวียนไปจนครบทุกคน

1.3.3 กิจกรรมฟังแล้วเติมข้อมูล เป็นกิจกรรมเดี่ยว ผู้สอนกำหนด เป้าหมายของการฟัง ว่าให้ผู้เรียนฟังแล้วเติมข้อมูลอะไร เช่น ฟังแล้วทำเครื่องหมายตรงคำ ที่ได้ยิน คำที่มีเสียงแตกต่างจากคำอื่น คำที่มีเสียงเหมือนคำตัวอย่าง ฟังแล้วเลือกรูปภาพ ฟังแล้วเรียงลำดับรูปภาพ ให้ผู้เรียนฟังเสียงจากผู้สอน ให้ผู้เรียนฟังเสียงจาก ซีดี วีซีดี

1.3.4 กิจกรรมฟังแล้วเล่า เป็นกิจกรรมเดี่ยว คู่ หรือกลุ่มก็ได้ ให้ผู้เรียนฟังเสียงจากผู้สอน ให้ผู้เรียนฟังเสียงจากซีดี วีซีดี หลังฟังให้ผู้เรียนเล่าสรุปเรื่องให้เพื่อนในห้องฟัง หรือเล่าให้คู่ของตนฟัง หรือเล่าให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

1.3.5 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นกิจกรรมเดี่ยว คู่ หรือกลุ่มก็ได้ ผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละคู่จะได้รับข้อมูลคนละส่วน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน โดยการใช้ประโยคถาม-ตอบ ตามที่กำหนดไว้ หรือนักเรียนเลือกประโยคในการถามเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน มีการสรุปข้อมูลจากข้อมูลภาพรวมที่ได้มา

1.3.6 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ ผู้เรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลครบถ้วนเหมือนกันหมด ผู้เรียนจะต้องร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับ หรือประเมินข้อมูลนั้นเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง

1.3.7 การแสดงบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ ผู้สอนกำหนดสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ผู้สอนกำหนดบทบาทของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นใคร บทสนทนาที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติผู้สอนอาจจะกำหนดให้ผู้เรียนหรืออาจจะกำหนดเรื่องที่จะพูดว่าจะพูดเกี่ยวกับอะไร แต่ให้ผู้เรียนคิดประโยคที่จะพูดขึ้นเอง

1.4 กระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย

1.4.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์สภาพปัญหา เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนและวิเคราะห์สภาพปัญหาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน แล้วสรุปปัญหาที่พบ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.4.2 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลหรือปัญหาที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาหาแนวทางแก้ไขโดยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจะต้องตอบคำถาม 3 ประเด็นว่า อะไรเป็นเป้าหมายสำหรับผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ ทำอย่างไรผู้เรียนจึงจะบรรลุเป้าหมาย และตัดสินใจอย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ ชิงงาน/ภาระงาน เกณฑ์การประเมิน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนและเทคนิค/วิธีการตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.4.3 การทดสอบก่อนเรียน เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบการฟังและการพูด ผู้สอนเป็นผู้อ่านแบบทดสอบให้ผู้เรียน แล้วให้ผู้เรียนตอบ อาจเป็นการตอบปากเปล่า หรือตอบโดยเลือกจากตัวเลือกที่ผู้สอนกำหนดให้

1.4.4 การแจ้งจุดประสงค์ของการเรียน เป็นการแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนว่าจะเรียนเกี่ยวกับอะไร นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

1.4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนดำเนินการตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนการสอนที่วางไว้

1.4.6 การประเมินระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการประเมินผลการทำงานของผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรมของแต่ละกิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง หรืออาจใช้แบบประเมินทักษะการฟังและการพูด

1.4.7 การทดสอบหลังเรียน เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบการฟังและการพูด ผู้สอนเป็นผู้อ่านแบบทดสอบให้ผู้เรียน แล้วให้ผู้เรียนตอบ อาจเป็นการตอบปากเปล่า หรือตอบโดยเลือกจากตัวเลือกที่ผู้สอนกำหนดให้

1.4.8 การศึกษาความพึงพอใจ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความพึงพอใจ

1.4.9 การวิเคราะห์ผล เป็นการนำผลการทดสอบก่อนเรียน แบบประเมินระหว่างเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน มาวิเคราะห์และสรุปผล นำผลที่ได้ไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.5 คุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับครอบครัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับโรงเรียน มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับอาหาร มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเครื่องดื่ม และมีทักษะ

การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเวลาว่างและนันทนาการ

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 135 คน พบว่า

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.04 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.04 ลำดับต่อมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตามองค์ประกอบและรายชื่อ ได้ดังนี้

2.2.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ข้อ 1.3) สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค ชั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมเรียกชื่อ ชั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยฟังแล้วเติมข้อมูล ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 4.1) สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ

การใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย โดยแสดงออกทั้งในทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมทางภาษา ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมฟังแล้วเล่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 3.94$) ข้อ 2.1) สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมทางภาษา ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมฟังแล้วเล่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 3.91$) และข้อ 3.1) สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงโครงสร้างทางภาษากับความหมายในการพูดในสถานการณ์ต่างๆ ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมทางภาษา ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมหาข้อสรุปจากข้อมูล อยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.75$)

2.2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด

ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ข้อ 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ ชิ้นงานภาระงาน เกณฑ์การประเมิน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนและเทคนิค/วิธีการตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.06$) ข้อ 1.1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนและวิเคราะห์สภาพปัญหาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ข้อ 2.2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจะต้องตอบคำถาม 3 ประเด็นว่า อะไรเป็นเป้าหมายสำหรับผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ ทำอย่างไรผู้เรียนจึงจะบรรลุเป้าหมาย และตัดสินอย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย ข้อ 7.1) การทดสอบหลังเรียนเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 6.1) การประเมินผลการทำงานกิจกรรมของผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรมของแต่ละกิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.95$) และข้อ 8.2) การศึกษาความพึงพอใจ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความพึงพอใจ อยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.72$)

2.2.3 ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ด้านคุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.69$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ข้อ 1) มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง ($\bar{X} = 3.80$) ข้อ 6) มีทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเครื่องดื่ม ($\bar{X} = 3.71$) ข้อ 5) มีทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับอาหาร ($\bar{X} = 3.69$) และข้อ 7) มีทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเวลาว่างและนันทนาการอยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.62$)

2.2.4 ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.89$) ด้านองค์ประกอบ ของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.86$) ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.69$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจ ในการนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ 1.1) ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือ ไวยากรณ์ 1.2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 1.3) ความสามารถในการใช้ ความสัมพันธ์ของข้อความ 1.4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย

องค์ประกอบทั้ง 4 นี้เป็นองค์ประกอบที่ผู้สอนจะต้องสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลูมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 108-109 อ้างถึงใน ฮาสิตะ ดีนามอ, 2552, หน้า 59-60) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งจะต้องสอนให้แก่ผู้เรียน คือ

1) ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ 2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 3) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย สอดคล้องกับ อัจฉรา วงศ์โสธร (2544, หน้า 68-69) อ้างถึงใน สมสมัย วัชรินทร์รัตน์, 2550, หน้า 11-12) ก็ได้ให้คำอธิบายของการสื่อความหมายทางภาษาว่าประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ 1) สมรรถวิสัยในการใช้ระเบียบวิธีของภาษา 2) สมรรถวิสัยในการใช้ภาษาทางสังคม 3) สมรรถวิสัยในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 4) สมรรถวิสัยในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Ra-shane Meesri (2554 อ้างถึงใน นवलปราง เขจรสัจย์, 2556, หน้า 25-26) กล่าวไว้ว่าในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

1) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของเนื้อความ/การเรียงร้อยถ้อยคำ
2) ความสามารถในการใช้ภาษา 3) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 4) ความสามารถประยุกต์ศาสตร์สังคม สอดคล้องกับ เฉลิม ทองนวล (2554, หน้า 1-3) ที่กล่าวว่า การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้นั้นควรจะต้องสอนสิ่งต่อไปนี้ คือ 1) ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ 2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 3) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย สอดคล้องกับ อารีย์ ปรีดีกุล (2554, หน้า 28-29) กล่าวว่าองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับคาเนลและสเวน เซวิกนอน คาเนล และลาเซนพรีแมน เสนอว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ

4 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างของภาษา
2) ความสามารถด้านสังคม 3) ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีสื่อความหมาย

2. ด้านขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 3 ขั้นตอนคือ ขั้นการนำเสนอเนื้อหา ขั้นการฝึกปฏิบัติ และขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน

พบว่า ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ และให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เห็นรูปแบบของการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างหรือกฎหมายทางไวยากรณ์ การออกคำส่ง การใช้คำศัพท์ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมิตรา อังวัฒน์กุล (2540, หน้า 112–115) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้และฝึกใช้ภาษาในลำดับต่อไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ กาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 44–46) ที่กล่าวว่า ขั้นนำเสนอเนื้อหาถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ขั้นตอนหนึ่งเพราะเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องนำเสนอเนื้อหาที่จะสอนใหม่ให้แก่ผู้เรียน ขั้นตอนต่อไป จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความชัดเจนในการนำเสนอเนื้อหาของผู้สอน สอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 111) กล่าวว่าขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่นักเรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป ทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับสมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545, หน้า 16–18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553) กล่าวว่า ขั้นนำเสนอเนื้อหาจะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาด้วย สอดคล้องกับ สมสมัย วัชรินทร์รัตน์ (2550, หน้า 15) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมทักษะเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กล่าวถึง ขั้นการนำเสนอเนื้อหาว่า ในขั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่จัดเป็นลำดับการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป สอดคล้องกับ มลथा ดุ่มอ่อน (2551, หน้า 36–37) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้กล่าวถึง ขั้นการนำเสนอเนื้อหาว่า ขั้นเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่เน้นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา สอดคล้องกับแนวคิดของเจลิม ทองนวล (2554, หน้า 3-5) ที่กล่าวว่า ชั้นเสนอเนื้อหา จะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

ชั้นการฝึกปฏิบัติเป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก และให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ลักษณะของการฝึกเป็นแบบควบคุมไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 112-115) ที่กล่าวว่า ชั้นการฝึก (Practice/Controlled Practice) ชั้นการฝึกเป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในชั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ สอดคล้องกับกาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 44-46) กล่าวว่า ชั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากชั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้นเป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) การฝึกในชั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน ในการฝึกนั้นครูผู้สอนจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดแบบง่ายๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สถานการณ์เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้อาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ (ไม่ควรใช้เวลามากนัก) ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้ สอดคล้องกับ สมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545, หน้า 16-18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553) ซึ่งกล่าวว่า ชั้นการฝึกเป็นการให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มต้น

การฝึกแบบควบคุม (Controlled practice) ครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษา และให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ การฝึกขั้นนี้จะเริ่มด้วยการฝึกแบบกลไก (Mechanism) อาจเป็นแบบฝึกหัดโครงสร้าง (Structural exercises) ในรูปแบบต่างๆ โดยให้ทำซ้ำๆ ตามตัวอย่างได้ให้สามารถจดจำและนำไปใช้ตามรูปแบบ จนเกิดความคล่องเป็นอัตโนมัติ (Automatism) ให้ผู้เรียนฟังประโยคตัวอย่างจากเทปหรือเสียงจากครูผู้สอน 1-3 ครั้ง จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูด โดยออกเสียงตามเป็นกลุ่มย่อยหรือทีละคน รูปแบบการฝึกที่ใช้ อาจจะเป็นการฝึกเชื่อมประโยค การฝึกสนทนาสั้นๆ (Micro dialogue) การฝึกขยายประโยค การใช้คำแทนที่ การฝึกตามสถานการณ์ต่างๆ ครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมสถานการณ์ฝึกไว้หลายรูปแบบให้ผู้เรียนค่อยๆ ถ้าย้อนโครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งที่คล้ายคลึงกัน แล้วจึงให้สถานการณ์ใหม่เพื่อฝึกการใช้ให้คล่อง สอดคล้องกับสมสมัย วัชรินทร์รัตน์ (2550, หน้า 15) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมทักษะเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กล่าวถึงขั้นการฝึกว่า ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน ในการฝึกนั้นครูผู้สอนจะเริ่มด้วย การฝึกแบบปากเปล่าซึ่งเป็นการฝึกแบบง่ายๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษาแล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สอดคล้องกับมลลทา ตุ่มอ่อน (2551, หน้า 36-37) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้กล่าวถึงขั้นการฝึกว่า ขั้นการฝึกเป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยดำเนินการดังนี้ 1) การฝึกแบบควบคุม มีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกโดยฝึกทั้งชั้น ฝึกเป็นรายกลุ่ม ฝึกเป็นกลุ่มใหญ่ และฝึกเป็นกลุ่มใหญ่ และฝึกเป็นกลุ่มย่อย 2) การฝึกทีละคน ในขณะที่เดียวกัน ควรให้ผู้เรียนส่วนที่เหลือมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อแก้ไขซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจลิม ทองนวล (2554, หน้า 3-5) ที่กล่าวว่า ขั้นการฝึก

เป็นขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก หรือบางครั้งฝึกเรียกว่า การฝึกซ้ำๆ การฝึกแบบนี้ นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษา ที่ใช้ในการฝึกก็ได้ การฝึกนั้นมักจะเป็นการให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา โดยฟังจากเทป หรือผู้สอนประมาณ 1-3 ครั้ง

ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นขั้นการฝึกให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษา ในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไป ใช้จริงนอกชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 112-115) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่าง การเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 44-46) กล่าวว่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือน การถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริง นอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษา ในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545, หน้า 16-18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553) ที่กล่าวว่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การฝึกขั้นตอนนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษา ในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน โดยทั่วไปมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ใช้ ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเองโดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์และชี้แนะ แนวทางให้เท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เลือกใช้ภาษาเอง ช่วยให้เกิด ความมั่นใจ ผู้สอนจะเป็นผู้ริเริ่ม หรือผู้จัดการขั้นเริ่มต้นกิจกรรม เช่น อธิบายวิธี ทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะดำเนินการเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอย ให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลกิจกรรมในภายหลัง และสอดคล้องกับแนวคิดของสมสมัย วัชรินทร์รัตน์ (2550, หน้า 15) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมทักษะเพื่อการสื่อสาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กล่าวถึงชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนับเป็นชั้นที่สำคัญที่สุดชั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนการถ่ายโอนความรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริงหรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น สอดคล้องกับแนวคิดของมิลทา ดุ่มอ่อน (2551, หน้า 36-37) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารได้กล่าวถึงชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง วิธีฝึกในรูปแบบการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือกิจกรรมขั้นต้น และป้อนข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฉลิม ทองนวล (2554, หน้า 3-5) ก็ได้กล่าวไว้ว่า ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น

3. เทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 7 วิธี คือ เกมทางภาษา เกมเรียกชื่อ กิจกรรมฟังแล้วเติมข้อมูล กิจกรรมฟังแล้วเล่า กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล และการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 122-158) ที่กล่าวว่า ประเภทของกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ 1) กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ของการใช้ภาษา คือ ครูต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษา เพื่อหาข้อมูลที่ตนเองยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวอย่างกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด กิจกรรมและเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล และกิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล 2) กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกับกิจกรรมประเภทแรกในแง่ที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่กิจกรรมประเภทนี้จะกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนไว้ด้วย ความสำเร็จในการทำกิจกรรมประเภทนี้

จึงวัดจากความสามารถ 2 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ และความสามารถในการเลือกภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทที่ได้รับ สอดคล้องกับกาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 46-48) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เน้น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่การเปิดเทปให้ผู้เรียนฟัง แล้วให้เติมข้อความ ที่ขาดหายไป ในตาราง แผนภูมิ ช่องว่าง เป็นต้น การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) และการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulations) เกมเรียกชื่อ (Name game) โดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ประมาณ 5-8 คน และนั่งล้อมเป็นวงกลม โดยให้แต่ละคนแนะนำตนเองด้วยการบอกชื่อ และสิ่งที่ตนชอบคนละ 1 อย่าง คนที่นั่งถัดไปต้องพูดทบทวนสิ่งที่เพื่อนพูดจากนั้นตัวเอง ต้องแนะนำตัวและบอกสิ่งที่ตนเองชอบการอ่านเรื่องราวต่างๆ แล้วเติมข้อมูลลงในตาราง แบบฟอร์ม แผนภูมิ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจลิม ทองนวล (2554, หน้า 5-7) ที่กล่าวว่า เกมทางภาษา (Language Games) ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานและยังเป็นการฝึกการใช้ภาษาอย่างดียิ่ง เกมที่จะใช้ได้ดีต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ การหาข้อมูล ที่ขาดหายไป (Information Gap) ตัวเลือก (Choice) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และบทบาทสมมติ (Role-play) ในการแสดงบทบาทสมมติ ผู้เรียนมีโอกาสฝึกสนทนา สื่อสารในสภาพสังคมต่างๆ และในฐานะต่างๆ กัน ในการใช้บทบาทสมมติ ผู้สอนจะ กำหนดบทบาทของแต่ละคน โดยกำหนดว่าผู้เรียนจะแสดงเป็นใคร จะพูดว่าอย่างไรบ้าง หรืออีกแบบหนึ่ง อาจกำหนดว่าผู้เรียนแสดงเป็นใครอยู่ในสถานการณ์อะไร จะพูด เกี่ยวกับอะไร แต่สิ่งที่พูดผู้เรียนต้องคิดเอาเอง และยังสอดคล้องกับ วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1983, pp. 45-49 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 140-158) ที่ได้เสนอแนวทางในการใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมสำหรับนักเรียน ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ครูใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอน ใช้ ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอนวิชาต่างๆ การให้นักเรียนสนทนากับครูหรือ สนทนากันเองเป็นภาษาต่างประเทศและการให้นักเรียนสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาท สมมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาต่างประเทศ กิจกรรมได้แก่ การแสดงบทบาท สมมติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การแสดงสด

4. กระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 9 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และวิเคราะห์สภาพปัญหา การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การทดสอบก่อนเรียน

การแจ้งจุดประสงค์ของการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินระหว่าง
 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การทดสอบหลังเรียน การศึกษาความพึงพอใจ และการวิเคราะห์
 ผลซึ่งสอดคล้องกับชิตพิมล พลสมบัติ (2549, หน้า 70-76) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา
 ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนภาษา
 เพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้
 1) วางแผนการปฏิบัติ 2) ปฏิบัติการ 3) สังเกตการณ์ 4) สะท้อนผลการปฏิบัติการ
 สอดคล้องกับชมพูนุช อธิราชวิทย์ (2550, หน้า 56-57) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ
 การฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยฝ้าย
 ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย โดยการประยุกต์ใช้มัลติมีเดียของ Pearson และมีขั้นตอน
 ในการพัฒนา ดังนี้ 1) ทดสอบก่อนเรียน 2) แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน 3) ดำเนิน
 การเรียนการสอน 4) ทดสอบหลังเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมลฑา ตุ่มอ่อน (2551, หน้า 63)
 ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) การพัฒนา
 กิจกรรมการเรียนการสอน 2) การพัฒนาเครื่องมือแบบทดสอบและแบบวัดเจตคติ
 3) การทดลองใช้กิจกรรม โดยการทดสอบก่อนเรียน ดำเนินการทดลอง ทดสอบหลังเรียน
 และวัดเจตคติ สอดคล้องกับฮาสิทธิ์ ดินามอ (2552, หน้า 84-94) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ
 การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน และมีขั้นตอน
 ในการศึกษา ดังนี้ 1) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถ
 ในการฟัง-พูด แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง แบบทดสอบวัดความสามารถ
 ในการพูด 2) ทดสอบก่อนเรียน 3) ใช้แผนการจัดการเรียนรู้และประเมินในระหว่างใช้
 แผนการจัดการเรียนรู้ 4) ทดสอบหลังเรียน วิเคราะห์ผล ซึ่งสอดคล้องกับปาริชาติ เตชะ
 (2553, หน้า 52) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติและมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้
 1) จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ประเมินทักษะการปฏิบัติ 3) ทดสอบ
 หลังเรียน สอดคล้องกับอารีย์ ปรีดีกุล (2554, หน้า 78-80) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา
 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตามหลักการสอนภาษา
 เพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
 ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และมีขั้นตอน

ในการพัฒนา ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอน 3) การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยการทดสอบก่อนการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน ทดสอบภายหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูล 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับรัชมาศ พิภักดิ์ (2555, หน้า 54-55) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้ 1) การทดสอบก่อนเรียน 2) ปฐมนิเทศนักเรียน 3) ดำเนินการสอน 4) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน 5) ประเมินผล 6) ทดสอบหลังเรียน 7) สอบถามความคิดเห็น สอดคล้องกับวาสนา สิงห์ทองลา (2555, หน้า 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) วางแผน 2) ปฏิบัติการ 3) สังเกตการณ์ 4) สะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับนวลปราง เขจรสิทธิ์ (2556, หน้า 89-101) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะและแบบประเมินความพึงพอใจ 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ทดสอบหลังดำเนินการจัดการเรียนรู้และประเมินผลความพึงพอใจ

5. คุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ พบว่ามี 7 ข้อ คือ มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับครอบครัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับโรงเรียน ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับอาหาร มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเวลาว่างและนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 192) ได้กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟังและการพูดว่า มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม

ใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 300–450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม) ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. โรงเรียนในเขตพื้นที่ที่มีความสนใจในการนำรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดของโครงสร้างองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบให้เข้าใจ และดำเนินการตามองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบ
2. ถ้าจะนำรูปแบบการพัฒนานี้ไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาหรือเทคนิค/วิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับชั้นอื่นๆ
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ด้วยแนวคิดอื่นๆ